

Posudek na bakalářskou esej

Štěpánka Hoffmannová, Americký klub dam v minulosti a současnosti, Univerzita Karlova v Praze, Praha 2011, 59 s. textu + přílohy (s. 60-81).

Štěpánka Hoffmannová zvolila za téma své bakalářské eseje „Americký klub dam“ - jeden z nejvýznamnějších českých ženských spolků jak druhé poloviny 19. století, tak i období následujících. Tento spolek zastával mezi ostatními známými či méně známými spolkovými institucemi vždy výsadní postavení, z jeho aktivit i zkušeností čerpala po léta, ať už s větším či menším úspěchem, řada spolků dalších. A jeho specifické postavení v rámci české spolkové činnosti potvrzuje rovněž skutečnost, že si našel své místo i v dnešní (nejrůznějšími možnostmi široké škály aktivit přesycené) společnosti počátku 21. století, po té co byla jeho činnost po dlouhé odmlce v roce 1996 obnovena.

Autorka si jako základní cíl stanovila „zmapovat dlouholeté působení Amerického klubu dam“, přičemž si položila otázku „zda byl Americký klub dam skutečně v pravém slova smyslu ženským spolkem, či zda byl jakožto životní projekt svého iniciátora, faktického zakladatele a organizátora Vojty Náprstka, spíše spolkem pro ženy“?

Svou bakalářskou esej koncipovala Štěpánka Hoffmannová vedle úvodu a závěru do čtyř různě obsažných kapitol. V první a nejrozsáhlejší z nich („Vojta Náprstek a Americký klub dam“ – s. 8-45) podala v jedné rovině zevrubný obraz životních peripetií iniciátora vzniku spolku Vojtěcha Náprstka, včetně jeho emancipačních přednášek a zmínek o jeho matce a manželce. Ve druhé rovině se pak zaměřila na vlastní „Americký klub dam“, jeho vznik, charakteristiku a jednotlivé aktivity. Druhou kapitolu autorka věnovala několika iniciativám členek Amerického klubu dam („Samostatné projekty členek Amerického klubu dam – s. 46-49), které vedly ke vzniku dalších ženských spolků a organizací. Ve třetí kapitole („Po smrti Vojty Náprstka“ – s. 50-51) sledovala aktivity a peripetie ve vývoji spolku po úmrtí Vojty Náprstka, a to až do roku 1948, kdy Americký klub dam svoji činnost oficiálně ukončil. Ve čtvrté kapitole („Obnovený americký klub dam“ – s. 52-56) zmapovala situaci, cíle a akce po obnovení spolku a v krátkosti srovnala původní „Americký klub dam“ s „Obnoveným americkým klubem dam“. V závěru pak charakterizovala „Americký klub dam“ jako „emancipační projekt Vojty Náprstka“, jehož cílem bylo „shromáždit ženskou intelektuální elitu té doby, ty nejuvědomělejší z žen, poskytnout jim zázemí, sebedůvěru a de facto i praktický výcvik pro vlastní, samostatnou činnost“.

Bakalářská esej Štěpánky Hoffmannové je založena z velké části na kompilaci. Autorka okouzlena výraznou postavou Vojtěcha Náprstka věnovala hlavní (vzhledem k dalším částem textu neúměrně rozsáhlou) pozornost právě jeho osobnosti, přičemž se zabývala až příliš detailně jeho životními osudy, které pochopitelně ne vždy souvisely s iniciováním a podporou Amerického klubu dam. Vzhledem k tématu spolkové činnosti postrádám zasazení pojednávané problematiky do širšího kontextu významu a role spolků ve společnosti jak ve druhé polovině 19. století, tak i v současnosti. Dále mi chybí vymezení autorkou užívaného pojmu „spolek pro ženy“, zejména ve vztahu k uvedené charakteristice „ženského spolku“. Štěpánka Hoffmannová rovněž v plné míře nezohlednila význam role matky Vojtěcha Náprstka nejen v rámci „Amerického klubu dam“, ale i v naprosté většině dalších synových aktivit. Bez materiálního (finančního) zabezpečení a všestranné podpory ze strany „paňmaminky od Halánků“ by nebylo možné nejrůznější projekty Vojtěcha Náprstka

realizovat. A v závěru také jednoznačně neodpověděla na v úvodu formulovanou otázku, zda byl „Americký klub dam“ v autorčině terminologii „ženským spolkem či spolkem pro ženy“.

Formální stránka předkládané bakalářské eseje je na slušné úrovni, text je čtivý bez většího množství gramatických chyb a ke cti je třeba autorce přičíst i skutečnost, že pracovala velmi samostatně.

Bakalářská esej Štěpánky Hoffmannové jako celek splňuje základní požadavky, které jsou na tento typ studentských závěrečných prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajobě. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem navrhuji hodnocení dobře.

10.10.2011

Miloslava Turková